

Kasvokkain tapahtuvassa ryhmätyöskentelyssä oppija tyypillisesti nähdään aktiivisena toimijana ja ryhmän jäsenenä. Näissä oppimistilanteissa osallistuminen rakentuu kielellisen vuorovaikutuksen ohella materiaalisten ja kehollisten resurssien varaan. Ryhmätyöskentelyn sujuvuuteen voivat vaikuttaa monet tekijät ja siihen voi liittyä myös haasteita. Inklusiivisissa ryhmissä opiskelevien autismikirjon lasten tiedetään kohtaavan kouluympäristössä haasteita sosiaalisessa osallisuudessa. Viimeaikainen tutkimus on tuonut esiin, että materiaalisuus ja kehollisuus kietoutuvat tiiviisti yhteen luokkahuonevuorovaikutuksessa sekä osoittanut, miten oppijat muun muassa neuvottelevat pääsystä oppimisen resursseihin, kuten järjestävät tilaa uudelleen tai siirtyvät lähemmäs digitaalista laitetta ilmaistakseen halunsa osallistua toimintaan (esim. Rantala, 2025; Vääntinen, 2024). Tällainen materiaalisten resurssien käyttö opetuksessa voi tukea autismikirjon lasten osallisuuden mahdollisuuksia ryhmätyöskentelyssä (Ferreira & Muniz, 2024). Tässä esityksessä tarkastelemme autismikirjon oppilaiden ja ei-autististen luokkatovereiden kehollisia vuorovaikutuskäytänteitä sekä materiaalisten resurssien käyttöä ja kysymme, miten näitä monimuotoisia resursseja ajallisesti koordinoidaan oppilaiden ryhmätyöskentelyssä.

Multimodaalista keskusteluanalyysia (Mondada, 2019) hyödyntäen tutkimme inklusiivisia kolmen oppilaan videoituja ryhmätyöskentelytilanteita (n=3, yhteensä 9 oppilasta), joissa oppilaiden tehtävänä oli luovassa tarinansuunnittelutehtävässä pelata aarteensintäpeliä. Oppilaat olivat 11–12-vuotiaita. Heidän tavoitteenaan oli suunnitella yhteistyössä, millainen tarina seikkailijan matkasta muodostuu materiaalisten, peliin kuuluvien, elementtien avulla sekä yhteistyössä sijoittaa ne laminoidulle pelialustalle. Videoaineistoa on 3 oppitunnilta (yhteensä n. 1 tunti).

Esityksessämme kuvaamme alustavia tutkimustuloksia siitä, miten ryhmätyöskentelyssä ehdotuksia koordinoidaan kehollisuuden ja materiaalisten resurssien kautta autismikirjon oppilaiden ja ei-autististen oppilaiden välisessä luovassa tarinansuunnittelutehtävässä. Aineistoesimerkkien avulla kuvaamme, miten materiaalisuus ja keholliset vuorovaikutuskäytänteet kytkeytyvät tiivisti oppilaiden tarinan etenemistä koskeviin ehdotuksiin sekä ehdotusten ajalliseen koordinointiin ja niitä seuraaviin responsseihin. Tällainen tutkimus voi lisätä ymmärrystä autismikirjon lasten monimuotoisten vuorovaikutusresurssien käyttämisestä erityisesti hienovaraisissa vuorovaikutusaloitteissa, jotka on aikaisemmassa tutkimusperinteessä nähty autismikirjioon liittyvinä sosiaalisen vuorovaikutuksen haasteina.

Lähteet:

Ferreira, J. M., & Muniz, L. S. (2024). Material Engagement Shaping Participation of Children on the Autism Spectrum: Embodiment and Subjectivity in Small-Group Learning. *Europe's Journal of Psychology*, 20(2), 143–164. <https://doi.org/10.5964/ejop.13307>

Mondada, L. (2019). Contemporary issues in conversation analysis: Embodiment and materiality, multimodality and multisensoriality in social interaction. *Journal of Pragmatics*, 145, 47–62. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2019.01.016>

Rantala, K. (ei pvm.). Implications of materials use in a shop encounter roleplay in Finnish as an L2 classroom interaction – a comparison of two types of task materials. *Classroom Discourse*, 0(0), 1–25. <https://doi.org/10.1080/19463014.2025.2530401>

Vääntinen, M. (2024). Resolving asymmetry of access in peer interactions during digital tasks in EFL classrooms. *Linguistics and Education*, 80, 101287. <https://doi.org/10.1016/j.linged.2024.101287>